

نوای «عطشان حسین» در بازار تبریز پیچید/ عزاداری اصیل به قدمت تاریخ

بازهم تاسوعا و عاشورای حسینی فرارسید و بازار تبریز همچون دیگر نقاط تبریز سیاهپوش شد و بازاریان به جای خریدوفروش نوای «عطشان حسین(ع)» در بازار تبریز سر می‌دهند.

بازهم تاسوعا و عاشورای حسینی فرارسید و بازار تبریز همچون دیگر نقاط تبریز سیاهپوش شد و بازاریان به جای خریدوفروش نوای «عطشان حسین(ع)» در بازار تبریز سر می‌دهند.

خبرگزاری مهر، گروه استان‌ها - محمدرضا علی اشرفی؛ اینجا فقط یک بازار معمولی خریدوفروش نیست، بازاریان و کسبه‌اش در همه روزهای خاص سال پیش‌قدم هستند، از احسان و نذری دادن در ماه مبارک رمضان و تهیه جهیزیه برای دختران نیازمند گرفته تا برگزاری مراسم‌های عزاداری در ماه محرم و صفر و تدارک دیدن سفره‌های نذری در طول سال، همه و همه در این بازار انجام می‌شود.

این بازار باینکه از سالیان گذشته نبض فعالیت‌های اقتصادی منطقه بوده است و عنوان بزرگ‌ترین بازار سرپوشیده جهان را با خود یدک می‌کشد ولی همواره در طول تاریخ از نظر مذهبی و سیاسی پیشتاز بوده و یکی از مراسم‌های خاص محرم که به‌خصوص در تاسوعا و عاشورای حسینی برگزار می‌شود، مراسم عزاداری سینه‌زنی و زنجیرزنی است.

حالا بازار تبریز در تاسوعا و عاشورا به قطب مذهبی تبریز تبدیل می‌شود و پیر و جوان و کودک برای شرکت در مراسم‌ها به این بازار می‌آیند. هیئت‌های عزاداری محله‌های قدیمی تبریز در چند روز از ماه محرم و به‌خصوص تاسوعا و عاشورا برای عزاداری به بازار تبریز می‌روند و در آنجا گردهمایی بزرگی تشکیل می‌دهند و به عشق امام حسین(ع)، سالار شهیدان اشک می‌ریزند.

عزاداری ویژه با قدمتی ۵۰۰ ساله

عزاداری در این بازار قدمتی بیش از ۵۰۰ سال دارد، این عزاداری از دوران صفویان تا به امروز ادامه داشته و همواره در ماه محرم بزرگ‌ترین بازار مسقف جهان در ایام سوگواری امام حسین(ع) رخت سیاه بر تن می‌کند.

هر سال، ماه محرم بزرگ‌ترین بازار مسقف جهان در ایام سوگواری امام حسین(ع) رخت سیاه بر تن می‌کنند این بازار در محرم میعادگاه عاشقان حسینی است و مراسم‌های عزاداری آن نیز از روح خاصی برخوردار بوده و با صفا و بی‌ریا برپا می‌شود.

اینجا همه و همه قلبشان به عشق امام حسین(ع) می‌تپد و کسب‌وکار بازاریان و دکان‌ها رنگ حسینی به خود می‌گیرند.

یکی دیگر از نکات جالب بازار تبریز در ماه محرم پذیرایی عزاداران در حجره‌ها است، بازاریان و کسبه از روزها قبل فضای مغازه‌ها را برای پذیرایی و پخش نذری در بازار و در بین عزاداران فراهم می‌کنند.

همچنین از هشتم تا ۱۲ محرم بیشتر بازاریان مغازه‌های خود را بسته و به شکل هماهنگی تمامی مغازه‌های بازار تعطیل می‌شوند تا این بازار تاریخی برای برگزاری آیین عزاداری آماده شود.

آیین سوگواری ویژه بازار تبریز در این پنج روز ادامه دارد که در روزهای تاسوعا و عاشورا مراسم‌ها رنگ و بوی دیگری دارد. همین جلوه و شکوه باعث شده تا بیشتر تبری‌ها و مهمانان حداقل برای یک‌بار هم که شده در بازار تبریز عزاداری کنند.

اسمنویسی برای شرکت هیئت‌ها در بازار

هیئت‌های زیادی مایل هستند که در دو روز تاسوعا و عاشورا در بازار به عزاداری بپردازند و برای همین باید آن‌ها ابتدا ثبت‌نام کنند و بعد از قرعه‌کشی ترتیب ورود هیئت‌ها به بازار برای عزاداری مشخص شود.

وجود هیئت‌های عزاداری از تمامی محلات باسابقه تبریز بر اعتبار این آیین عزاداری افزوده است، جالب اینکه این ثبت‌نام برای حضور در عزاداری بازار از ماه‌ها قبل از شروع ماه محرم آغاز می‌شود.

بیشتر این هیئت‌ها از محله‌های قدیمی و اصیل تبریز همچون ششگلان، سیلاب، اهراب، نوبر، خیابان و دیگر محلات هستند. هرکدام از این دسته‌ها حسینی بر اساس سنت دیرینه خود، نام یکی از خیابان‌ها و محلات قدیمی تبریز را که بر علم نوشته شده بر دوش می‌کشند و هرکدام با علم‌های ویژه‌ای دسته‌های زنجیرزنی، سینه‌زنی و مرثیه‌خوانی مسیر بازار را طی و عزاداری می‌کنند.

عزاداری تا پاسی از شب ادامه دارد

استقبال مردم و هیئت‌های مختلف حسینی به‌اندازه‌ای پرشور و باشکوه است که در تاسوعا و عاشورا عزاداری تا پاسی از شب ادامه می‌یابد و نوای یا حسین (ع) در بازار تبریز طنین‌انداز می‌شود.

غروب روز تاسوعا مسیر عبور عزاداران در بازار تبریز با شمع‌های روشن نورباران می‌شود. در این ایام آن‌هایی که نذر کرده‌اند ۴۱ شمع را در ۴۱ مسجد برمی‌افروزند تا نشانه‌ای از روشنی و روشنایی باشد. شمع مایه روشنایی است، می‌سوزد و نور می‌بخشد و بر ظلمت و تاریکی فائق می‌آید.

غروب روز تاسوعا مسیر عبور عزاداران در بازار تبریز با شمع‌های روشن نورباران می‌شود به تعبیر برخی در شب تاسوعا مردم به‌صورت نمادین با برافروختن شمع چادرهای امام حسین(ع) و یارانش را از تاریکی درمی‌آورند. معمولاً صاحبان هیئت‌ها از

قبل جایگاهی را برای این منظور مشخص می‌کنند که محل افروختن شمع است. در این آئین رسم است که حاجتمندان با پای‌برهنه این رسم را انجام می‌دهند.

روز عاشورا نیز در ساعات مشخصی مراسم شبیه‌خوانی به صورت باشکوه و به همت چند محله قدیمی تبریز برگزار می‌شود. در شبیه‌خوانی دو گروه اولیا و اشقیا (موافق خوان و مخالف خوان) به عنوان نمادهایی از نیروهای خیر و شر ایفای نقش می‌کنند. این شبیه‌خوانان نه تنها از متن اشعارشان، بلکه از حیث شیوه بیان اشعار و رنگ لباسشان نیز قابل تفکیک‌اند.

با همه این اوصاف بدون شک آنچه در عزاداری‌های بازار تبریز خودنمایی می‌کند سادگی و عرض ارادت بی‌ریای عزاداران حسینی است که باعث شده این مراسم‌ها قدمت تاریخی داشته باشد و از تمام نقاط کشور عزاداران برای شرکت در این مراسم به تبریز سفر کنند.